

Παρατηρώ τις εικόνες του Σχολικού Βιβλίου και μελετώ τις πηγές

Η διπλανή εικόνα του σχολικού βιβλίου είναι παρμένη από τη γεωργική ζωή των Βυζαντινών. Συγκεκριμένα, βλέπουμε τους γεωργούς να θερίζουν και να οργώνουν τα χωράφια τους. Είχαν όμως και αμπέλια και την περίοδο της καρποφορίας συνέλεγαν τους καρπούς από τα δέντρα.

Η ζωή των μικροκαλλιεργητών, όμως, δεν ήταν καθόλου εύκολη. Πλήρωναν πολλούς φόρους στο κράτος και δεν ήταν λίγες οι φορές που οι «δυνατοί», τους εκμεταλλεύονταν και έπαιρναν τα κτήματά τους. Ένα από τα σημαντικότερα έργα του Λέοντα Γ΄ του Ίσαυρου ήταν ο «Γεωργικός Νόμος» με τις διατάξεις του οποίου προσπάθησε να προστατεύει την περιουσία των ελεύθερων αγροτών και κτηνοτρόφων, εξασφαλίζοντάς τους μια καλύτερη ζωή.

1. Εικόνες από τη γεωργική ζωή των Βυζαντινών (Βυζαντινή μικρογραφία. Μονή Εσφιγμένου, Άγιο Όρος).

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2. Οδηγίες προς τους δικαστές.

«Συμβουλευόμαστε και δίνουμε εντολή σε όσους υπηρετούν τη δικαιοσύνη να απέχουν από τις ανθρώπινες αδυναμίες. Με καθαρή σκέψη να αποδίδουν το δίκαιο στον καθένα, ανάλογα με τις πράξεις του. Μήτε τους φτωχούς να καταφρονούν, μήτε τους δυνατούς να αφήνουν ανεξέλεγκτους, όταν αδικούν. Να θυμάστε πάντα ότι η υπερβολική αυστηρότητα καθώς και η υπερβολική επιείκεια είναι ανεπιθύμητες στο Θεό».

Λέων Γ' (απόσπασμα από την εισαγωγή της Εκλογής).

Ένα από τα σημαντικότερα εσωτερικά προβλήματα του κράτους που είχε να αντιμετωπίσει ο Λέων Γ' ήταν ότι οι νόμοι δεν εφαρμόζονταν ή δεν ανταποκρίνονταν στις ανάγκες του κράτους. Έτσι, ο αυτοκράτορας, στην «Εκλογή» που ήταν μια σειρά από νόμους, προσπάθησε να κάνει δικαιότερη την απονομή δικαιοσύνης. Μάλιστα, ανέθεσε την τήρησή τους στους δικαστές και θεωρούσε το έργο τους το σημαντικότερο όλων. Στο συγκεκριμένο παράθεμα, αναφέρεται στους ίδιους τους δικαστές και τους δίνει την εντολή να αποδίδουν δικαιοσύνη με καθαρή σκέψη και να είναι αντικειμενικοί στην κρίση τους.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Δυο διατάξεις του «Γεωργικού Νόμου»:

α. «Εάν βοσκός βοδιών παραλάβει από γεωργό το βόδι του και το σμίξει με την αγέλη και άλλων βοδιών που αυτός φυλάσσει, αλλά το βόδι το φάει λύκος, ο βοσκός δεν πληρώνει τη ζημιά, εάν δείξει στον κύριό του το σπαραγμένο από το αγρίμι ζώο».

β. «Εάν οπωροφύλακας συλληφθεί να κλέπτει και να πωλεί φρούτα από τα κτήματα που έχει οριστεί να φυλάσσει, να δαρθεί σκληρά και να στερηθεί το μισθό του».

4. Κτηνοτρόφοι βόσκουν το κοπάδι τους (βυζαντινή μικρογραφία).

Στην παραπάνω πηγή παραθέτονται δύο από τις διατάξεις του «Γεωργικού Νόμου». Ο Λέων Γ', ήθελε να προστατέψει τους ελεύθερους αγρότες και να εξασφαλίσει για εκείνους καλύτερες συνθήκες ζωής. Πολλοί μικροκαλλιεργητές στερούνταν τα κτήματά τους και μετατρέπονταν σε δουλοπάροικους των «δυνατών». Ο «Γεωργικός Νόμος», τους προστάτευε από τους «δυνατούς» και όπως διαβάζουμε στο παράθεμα και από τους οπωροφύλακες, οι οποίοι πολλές φορές τους εκμεταλλεύονταν. Μετά τον νόμο αυτό, οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι ένιωθαν ασφαλείς και μπορούσαν να συνεχίσουν χωρίς φόβο τις γεωργικές και κτηνοτροφικές ασχολίες τους.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

5. Δικαιοσύνης έπαινος

«Από όλα τα επίγεια αγαθά προτιμήσαμε τη δικαιοσύνη. Μόνο αν φέρουμε αυτή κοντά στο λαό θα μπορέσει η αυτοκρατορία να αποκρούσει τους εχθρούς της».

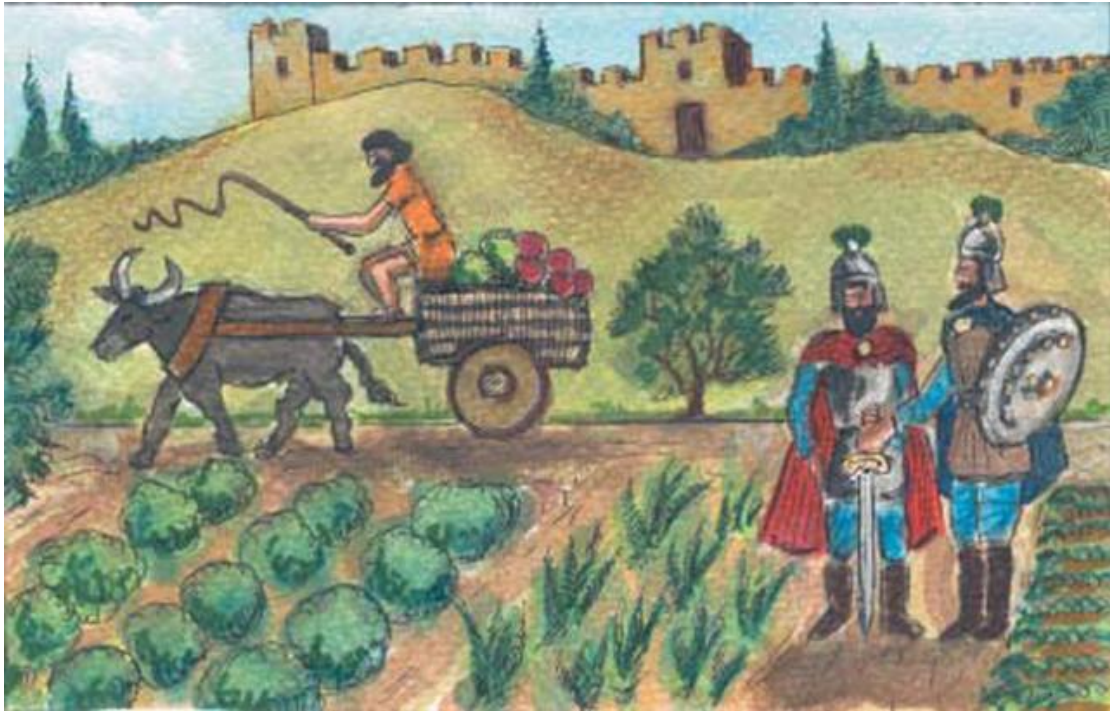
Λέων Γ' (στην εισαγωγή της Εκλογής).

5.α. Ο αυτοκράτορας επιλύει διαφορές ανάμεσα σε στρατιωτικούς (Βυζαντινή μικρογραφία, Μαδρίτη, Εθνική Βιβλιοθήκη)

Το παραπάνω παράθεμα αποτελεί απόσπασμα της «Εκλογής». Ο Λέων Γ' θεωρούσε τη δικαιοσύνη το σημαντικότερο αγαθό προκειμένου να προοδεύσει το κράτος. Αν όλοι οι κάτοικοι της αυτοκρατορίας ένιωθαν ασφαλείς, τότε θα επικρατούσε ειρήνη, ηρεμία και ασφάλεια στο εσωτερικό και ο αυτοκράτορας θα μπορούσε να φροντίσει για την αντιμετώπιση των εξωτερικών κινδύνων. Μάλιστα, παρατηρώντας την εικόνα, βλέπουμε πως ο ίδιος ο αυτοκράτορας πέρα από τους δικαστές που είχε ορίσει για να την καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης, φρόντιζε και ο ίδιος να επιλύει διαφορές ανάμεσα στους κατοίκους προκειμένου κανείς να μη νιώθει αδικημένος.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

6. Οι καλλιεργητές της ακριτικής υπαίθρου τώρα ένιωθαν ασφαλείς.

Παρατηρώντας την παραπάνω εικόνα, καταλαβαίνουμε πως η ζωή των κατοίκων της υπαίθρου βελτιώθηκε μετά τις μεταρρυθμίσεις του Λέοντα Γ'. Με τον «Γεωργικό Νόμο», ο αυτοκράτορας κατάφερε να προστατέψει τους ίδιους και τα κτήματά τους. Οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, δεν ζούσαν πλέον με το φόβο των «δυνατών» και των κλεφτών καθώς στην ύπαιθρο ήταν εγκατεστημένες φρουρές για να υπάρχει ηρεμία και ασφάλεια.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Προτεινόμενος σύνδεσμος

Αν θες να παρακολουθήσεις ένα βίντεο για τον Λέοντα Γ' επισκέψου τον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/watch?v=fSvT5Zp1HSg>

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!